

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ

СОЦІОЛОГІЯ

Тестові контрольні завдання
для студентів усіх спеціальностей

КИЇВ 2020

Укладачі: Є.В. Перегуда, д-р політ. наук, професор
О.Д. Авдеєнко, канд. істор. наук, доцент
П.О. Дьомкін, канд. істор. наук, доцент
В.Л.Семко, канд. політ. наук, доцент
В.В. Бабич, асистент

Рецензент І.В. Чорноморденко, д-р філософ. наук, професор.
Відповідальний за випуск Є.В. Перегуда, д-р політ. наук, професор

*Затверджено на засіданні кафедри політичних наук і права,
протокол № 12 від 16 червня 2020 року.*

Видається в авторській редакції.

Соціологія. Тестові контрольні завдання для студентів усіх спеціальностей
Уклад.: Є.В.Перегуда та ін. К.: КНУБА, 2020. 50 с.

Містить загальні положення, тестові контрольні завдання, список літератури.

Призначено для студентів усіх спеціальностей.

© КНУБА, 2020

Загальні положення

Комплект тестових контрольних завдань з навчальної дисципліни „Соціологія” містить тестові завдання з вказаного предмету відповідно до структури та змісту робочої програми і може використовуватися викладачами для проведення перевірки знань, умінь і навичок навчального модуля дисципліни, коли необхідно встановити середньозважену оцінку з модулів, уточнити сам модуль, провести підсумковий контроль з однієї, кількох тем або навчального модуля.

За формою тестові завдання є закритими з множинним вибором. Кожне тестове завдання містить три або чотири варіанти відповіді, які на перший погляд здаються правдоподібними, але лише одна або дві з них можуть вважатися правильними. Необхідно пам'ятати, що з трьох запропонованих відповідей правильною вважається лише одна (перша, друга або третя), а з чотирьох – дві (наприклад, перша і друга, перша і третя або перша і четверта, аналогічно, друга і третя, друга і четверта тощо). Але необхідно пам'ятати, що правильні варіанти відповідей не вгадуються, а ґрунтуються на основі глибоких знань з предмета соціології.

Запропоновані у тесті запитання або твердження оцінюються в балах, (студент отримує один бал за одну правильну відповідь). Якщо на одне твердження пропонується три відповіді, то одна може вважатися правильною. У такому разі студент отримує за правильну відповідь один бал. Якщо запитання містить чотири відповіді, то два бали зараховується лише в тому випадку, коли з чотирьох відповідей є дві правильні. Слід зауважити, якщо з чотирьох відповідей правильною є лише одна, то зараховується відповідно один бал. Правильну відповідь студент має позначити знаком плюс (+). Після того, коли всі завдання опрацьовані і робота вважається закінченою, необхідно підрахувати кількість балів. Це може зробити сам студент, викладач або відповідна програма.

СОЦІОЛОГІЯ ЯК НАУКА

1. В якому столітті соціологія сформувалася як наука?

1) в XVII; 2) в XVIII; 3) в XIX;

2. Кого вважають засновником соціологічної науки?

1) І. Канта; 2) Г. Гегеля; 3) О. Конта.

3. Що означає слово "соціологія"?

1) вчення про спільноти;

2) наука про поведінку людини;

3) наука про суспільство.

4. Виберіть правильний варіант відповіді серед наведених.

Соціологія – це наука:

1) що досліджує відношення мислення до буття, практичного, пізнавального, ціннісного, етичного та естетичного ставлення людини до світу;

2) що займається дослідженням політичної системи, політичного життя суспільства, проблем внутрішньої і зовнішньої політики;

3) про закономірності становлення, розвитку і функціонування суспільства, соціальні спільноти, соціальні відносини і соціальні процеси, про механізми і принципи їх взаємодії.

5. Соціальне виникає?

1) коли людина розмірковує про сенс свого життя;

2) коли задовольняє свої життєві потреби;

3) коли поведінка одного індивіда підпадає під вплив іншого або групи незалежно від того, чи присутні фізично індивід або група;

6. Поняття „соціальне” слід вирізняти в широкому та вузькому розумінні. У вузькому розумінні „соціальне”:

- 1) є тотожним суспільному;
- 2) означає все те, що належить до суспільства на відміну від природи;
- 3) означає аспекти життя, які визначаються становищем людей у соціальній структурі суспільства, відносинами між індивідами та соціальними групами.

7. Соціологія має досить складну, багаторівневу структуру. За яким параметром виокремлюють макросоціологію, мезосоціологію, мікросоціологію?:

- 1) за рівнем соціологічного знання;
- 2) за рівнем одержання соціологічного знання;
- 3) за цілями і завданнями соціологічного дослідження.

8. Мезосоціологія досліджує:

- 1) закономірності формування і відтворення соціальних груп і механізми їх функціонування в тих чи інших сферах (галузях) суспільства;
- 2) загальні закономірності функціонування і розвитку соціуму як цілого;
- 3) механізми соціальної поведінки, мотивацію, стимули взаємодії індивідів.

9. Емпірична соціологія спрямована:

- 1) на збирання фактичного матеріалу, його первинну обробку і нагромадження, на початковий рівень узагальнення;
- 2) на глибоке узагальнення і аналіз нагромадженого фактичного матеріалу про соціальне життя;
- 3) на побудову і удосконалення теорії і методології, на збагачення самої соціологічної науки.

10. В залежності від цілей соціологічного дослідження виокремлюють:

- 1) фундаментальну соціологію;
- 2) емпіричну соціологію;
- 3) прикладну соціологію;
- 4) теоретичну соціологію.

11. Визначіть тип категорій: „соціальна взаємодія”, „соціальний контроль”, „соціальні процеси”, „соціальний інститут”:

- 1) загальнонаукові;
- 2) загальносоціологічні;
- 3) категорії суспільних наук.

12. Закони соціальної динаміки відображають:

- 1) тенденції до збереження стабільності соціальної системи;
- 2) стабільність соціальної структури суспільства;
- 3) напрям, чинники, форми соціальних змін,

13. Соціологічна наука оцінює соціальне життя, його прояви в різних сферах з позицій загальнолюдських цінностей. Про яку функцію соціології йдеться?:

- 1) теоретико-пізнавальну;
- 2) гуманістичну;
- 3) ідеологічну.

14. Доля науки соціології в нашій країні виявилася досить складною. Після 20-х років ХХ ст.. вона фактично припинила своє існування. І тільки починаючи з кінця 80-х років ХХ ст.. почався процес її відродження. Чому історичний шлях цієї науки в нашій країні був таким драматичним?:

- 1) соціологія вичерпала свої можливості у вивченні суспільства;
- 2) в Радянському Союзі відбулася догматизація наукових знань про суспільство;

3) відсутність наукової еліти, яка була б спроможна розвивати соціологічне знання.

МЕТОДОЛОГІЯ І МЕТОДИКА СОЦІОЛОГІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

1. Соціологічне дослідження – це:

1) система знань та навичок, що дозволяє професійно займатися соціологією;

2) система логічно послідовних методологічних, методичних та організаційно-технічних процедур;

3) система параметрів майбутнього соціального об'єкта.

2. Який із соціологічних підходів до вивчення і пояснення різних соціальних фактів передбачає аналіз поведінки з точки зору її значимості для людей як особистостей?:

1) демографічний;

2) психологічний;

3) культурологічний.

3. Які види соціологічного дослідження виокремлюють за їхньою загальною спрямованістю?:

1) емпіричні;

2) описові;

3) теоретичні;

4) трендові.

4. Метою розвідувального (пошукового) дослідження є:

1) отримання додаткової інформації, уточнення формулювання проблеми, завдань і гіпотез;

2) отримання емпіричних відомостей, які б давали відносно цілісне уявлення про досліджуване явище;

3) з'ясування причин, що зумовили виникнення досліджуваного явища.

5. Аналітичне дослідження має на меті:

1) не тільки описати складові явища, що досліджується, а й з'ясувати причини, які зумовили його виникнення;

2) отримати емпіричні відомості, які б давали відносно цілісне уявлення про досліджуване явище;

3) отримати додаткову інформацію, уточнити формулювання проблеми, завдань, гіпотезу на прикладі обстеження невеликої сукупності об'єктів.

6. З чого потрібно починати соціологічне дослідження?:

1) із зібрання соціологічної інформації;

2) із теоретичного і методологічного обґрунтування соціологічного дослідження;

3) із розробки чіткої системи розподілу праці між представниками дослідницького колективу.

7. Які процедури не включає теоретико-методологічна частина програми соціологічного дослідження?:

1) формування й обґрунтування проблеми дослідження;

2) визначення об'єкта і предмета дослідження;

3) вибір методів дослідження;

4) визначення генеральної та вибіркової сукупностей.

8. Найбільш поширеним методом соціологічного дослідження є:

1) аналіз документів;

2) соціологічне опитування;

3) спостереження.

9. Завдяки якому вченому метод вибірки отримав визнання як одного з провідних методів соціологічного дослідження?:

1) Дж. Геллану; 2) Н. Смелзеру; 3) П. Сорокіну.

10. Відберіть із наведених понять ті, які допомагають повноцінно осягнути суть методу вибірки:

- 1) генеральна сукупність; 3) вибіркова сукупність;
- 2) соціальний факт; 4) проблемна ситуація.

11. Які вибірки відносяться до складних?

- 1) серійна; 3) систематична;
- 2) квотна; 4) стратифікаційна.

12. Що не входить в структуру анкети?

- 1) преамбула;
- 2) основна частина;
- 3) методична частина.

13. Виокреміть запитання анкети за їхньою формою:

- 1) закриті; 2) буферні; 3) відкриті; 4) контактні.

14. Як називаються питання соціологічної анкети, які, крім запропонованих варіантів відповідей, передбачають варіант відповіді респондента?:

- 1) закриті; 2) напівзакриті; 3) відкриті.

15. За допомогою якого виду опитування соціологічна наука досліджує міжособистісні стосунки і відносини в групі?:

- 1) інтерв'ю; 2) експертне опитування; 3) соціометричне опитування.

СУСПІЛЬСТВО ЯК ЦІЛІСНА СОЦІАЛЬНА СИСТЕМА

1. Хто є автором визначення суспільства як системи відносин між людьми, заснованої на нормах і цінностях?:

- 1) М.Вебер; 2) Т.Парсонс; 3) Н.Смелзер.

2. Суспільство –це:

1) частина світу, або територія, що має визначені кордони і користується державним суверенітетом;

2) політична організація даної країни;

3) соціальна організація даної країни, основу якої складає соціальна структура.

3. Які із вказаних ознак, не відносяться до характеристики суспільства?:

1) цілісність; 2) випадковість; 3) територія; 4) спільний ворог.

4. Який стан суспільства аналізує соціальна статика, як невід'ємна складова соціологічної науки?:

1) стан мінливості; 2) стан урівноваженості; 3) стан розвитку.

5. Кому належить думка про те, що стійкість суспільства досягається завдяки владі, яка забезпечує контроль над усією територією і нав'язує відповідну систему цінностей?:

1) Е.Дюркгейму; 2) Р. Мертону; 3) Е.Шилзу.

6. Суспільство соціалізує кожну людину, кожне покоління людей, включаючи їх до загальної системи зв'язків. Про яку ознаку суспільства йдеться?:

1) територію; 2) автономність; 3) інтегративність.

7. Представники макросоціологічної методологічної стратегії акцентують увагу:

1) на людській поведінці і, відповідно, соціальні процеси пояснюють індивідуальними чи колективними особливостями людей;

2) на соціальній системі та її складових і, відповідно, природу індивідів пояснюють на основі аналізу природи суспільства;

3) на закономірностях формування соціальних груп і механізмах їхнього функціонування в різних сферах суспільства.

8. Представники мікросоціології вважають що системоутворюючим елементом суспільної системи є:

1) соціальні відносини як безпосереднє відображення стійких зв'язків, що складаються між людьми під час їхньої життєдіяльності;

2) соціальні функції, виконання яких забезпечує взаємодію між елементами соціальної системи і її цілісність;

3) соціальна взаємодія між індивідами, в результаті якої формується суспільна цілісність.

9. Яка із вказаних підсистем (сфер) суспільства здійснює загальне керівництво й управління суспільством?:

1) економічна підсистема;

2) соціальна підсистема;

3) політична підсистема.

10. Вкажіть типи суспільства (із наведених) за параметром технологічних переворотів:

1) індустріальне;

3) інтровертивне.

1) капіталістичне;

2) постіндустріальне;

11. Виокреміть типологію суспільства, яка є синтетичною і має найбільші пізнавальні можливості за наступними параметрами:

1) типологія за параметром політичного режиму;

2) типологія за мірою відкритості суспільства;

3) типологія за технологічними переворотами.

12. Назвіть вченого, який ввів у науковий обіг поняття „постіндустріальне суспільство”:

1) М.Вебер. 2) К.Маркс; 3) Д.Белл;

13. Нагромадження знань та інформації є головною метою суспільства:

1) аграрного; 2) індустріального; 3) постіндустріального.

14. Соціальна динаміка завжди супроводжується:

1) соціальними змінами; 2) розвитком; 3) прогресом.

15. Який характер має процес модернізації в Україні?

1) органічної; 2) неорганічної; 3) першої і другої.

16. Виберіть із запропонованих прикладів соціальних змін зміни, які можна вважати структурними:

1) зміни, що відбуваються у сферах соціальних взаємодій та взаємовідносин різноманітних утворень (солідарності, напруженості, конфлікту і т. ін.);

2) зміни, що відбуваються впродовж деякого часу у соціальних спільнотах, групах, інститутах, в їх взаєминах, а також з окремими індивідами;

3) зміни, що відбуваються у сім'ї, в елементах будь-якої соціальної спільноти (професійної групи, нації), в елементах соціальних інститутів (торгівлі, освіти, науки, релігії).

СОЦІОЛОГІЯ ОСОБИСТОСТІ

1. Як сучасна соціологія трактує сутність людини?

1) як біологічну; 2) як біосоціальну; 3) як інформаційну.

2. Поняття індивіда віддзеркалює:

1) сукупність відмінностей людини від інших людей;

2) входження людини в соціальні спільноти;

3) біосоціальну сутність людини.

3. Поняття індивідуальності віддзеркалює:

1) сукупність відмінностей людини від інших людей;

2) входження людини в соціальні спільноти;

3) біологічну сутність людини.

4. Що означає поняття соціальної ролі?

1) біосоціальну сутність людини;

2) потребу людини у приналежності до колективу;

3) функцію, яку людина відіграє у соціальному середовищі.

5. В чому проявляється соціальна якість індивіда на виробництві?:

1) у вмінні докласти найменших зусиль до виконання виробничого завдання;

2) у здатності виконати завдання без спілкування з іншими членами колективу;

3) в здатності запропонувати інноваційні шляхи підвищення виробництва.

6. Яке з зазначених явищ може бути наслідком втрати соціальних якостей значною кількістю членів суспільства?:

1) зростання матеріального добробуту членів суспільства;

2) втрата потенціалу та темпів економічних інновацій;

3) знецінення національної валюти.

7. Які чинники соціального статусу є природними?

1) етнічність; 2) раса; 3) адміністративна посада; 4) освіта.

8. Які чинники соціального статусу є соціальними (набутими)?:

1) раса; 2) адміністративна посада; 3) вік; 4) освіта.

9. Які чинники соціального статусу більш вагомі у сучасному суспільстві?:

1) природні; 2) соціальні; 3) різниця відсутня.

10. Що означає поняття статусного набору?

1) сукупність символів певного соціального статусу людини;

2) сукупність соціальних ролей, які грає індивід;

3) сукупність посад, які обіймає індивід.

11. Престиж – це:

1) повага, яку має людина у групі однолітків;

2) суспільна пошана, на яку заслуговує та чи інша професія, посада, рід занять;

3) повага, яку має людина на роботі.

12. Які потреби особистості А.Маслоу відніс до набутих (похідних)?

1) фізіологічні;

2) сексуальні;

3) соціальні;

4) престижності.

13. Внутрішні збудники дій людини називаються:

1) стимулами; 2) мотивами; 3) настановами.

14. До яких стимулів діяльності відноситься прагнення до самореалізації?:

1) зовнішніх; 2) внутрішніх; 3) побічних.

15. Механізм зовнішнього пристосування до соціальних норм у певній групі називається:

1) адаптацією; 2) інтеріоризацією; 3) соціалізацією.

16. Який механізм соціалізації сприяє становленню належності індивіда до соціальної групи?

1) адаптація; 2) персоніфікація; 3) інтеріоризація.

17. На якому етапі соціалізації зовнішні чинники більш вагомі?:

1) первинному; 2) вторинному; 3) немає різниці.

18. Агентом якого етапу соціалізації в житті людини виступає батьківська сім'я?

1) первинної; 2) вторинної; 3) обох.

19. Агентом якого етапу соціалізації виступає вищий навчальний заклад?

1) первинної; 2) вторинної; 3) обох.

СОЦІОЛОГІЯ ДЕВІАЦІЇ

1. Соціальна норма – це:

1) вимоги, побажання і очікування відповідної поведінки, яка схвалюється суспільством;

- 2) *правила поведінки, зазначені у кримінальному кодексі;*
- 3) *норми поведінки неформальних або корпоративних груп.*

2. *Правова норма – це:*

1) *вимоги, побажання і очікування відповідної поведінки яка схвалюється суспільством;*

- 2) *правила поведінки зазначені у кримінальному кодексі;*
- 3) *норми поведінки неформальних або корпоративних груп.*

3. *Що з переліченого не входить до складу норми?:*

- 1) *звичай;*
- 2) *традиції;*
- 3) *політичні переконання.*

4. *Практичний прояв соціальної девіації – це:*

1) *поведінка, що не відповідає суспільним цінностям і нормам, як моральним, так і правовим;*

- 2) *зростання рівня безробіття;*
- 3) *невдоволення населення країни політичним курсом її керівництва.*

5. *Аномія – це:*

1) *масові заворушення, страйки, акції протесту;*

2) *небажання значної частки населення голосувати на виборах за певного кандидата або політичну силу.*

3) *стан суспільства, в якому значна частина його членів, знаючи про існування зобов'язальних норм, ставиться до них негативно, або байдуже.*

6. *У якому випадку вбивство не може вважатись соціальною девіацією?:*

- 1) *навмисне вбивство з метою пограбування;*
- 2) *вбивство, скоєне на замовлення;*
- 3) *загибель військовослужбовців під час бойових дій;*
- 4) *вбивство мирних жителів військовослужбовцями окупаційної армії.*

7. *Який характер має ставлення до девіації в плюралістичному суспільстві?*

1) будь які оцінки або критика поведінки відсутні і, навіть, неприпустимі;

2) вчинок, або, навіть явище, які можуть сприйматись як девіантна поведінка з погляду однієї людини, і як норма з точки зору іншої;

3) будь який прояв девіації повинен засуджуватись і переслідуватись.

8. Девіантна поведінка частіше зустрічається в:

1) в кризові періоди розвитку суспільства;

2) у періоди суспільно-політичної та економічної стабільності.

3) в періоди бурхливого розвитку суспільства.

9. До якої теорії відноситься твердження про те, що девіація – це результат розриву між цілями суспільства та схвалюваними засобами їх досягнення?:

1) теорія «навішування ярликів»:

2) теорія аномії;

3) культурологічна теорія.

10. На чому роблять наголос сучасні соціологічні теорії девіації?:

1) на екологічних проблемах – забрудненні навколишнього середовища, виснаженні природних ресурсів тощо;

2) на критиці існуючого соціального устрою, і наполягають на необхідності перетворення не окремих людей, а суспільства в цілому;

3) причинах соціальних девіацій вбачають у минулому посттоталітарних країн і наголошують на необхідності демократичної модернізації їх суспільств.

11. Які з нижченаведених заходів з боротьби та попередження соціальних девіацій є практично найбільш результативними?:

1) соціально-просвітницькі заходи, створення відповідних соціальних служб;

2) якісне покращення виховної роботи у школах та закладах позашкільної освіти;

3) заборонні заходи;

4) репресивні заходи.

12. До якого виду соціального контролю відноситься інтеріоризація соціальних норм?:

1) зовнішнього; 2) внутрішнього; 3) побічного.

13. До якого виду соціального контролю відноситься застосування покарань та санкцій?:

1) зовнішнього; 2) внутрішнього; 3) побічного.

14. До якого виду соціального контролю відноситься самоідентифікація з референтною «законослухняною» групою?:

1) зовнішнього; 2) внутрішнього; 3) побічного.

СОЦІАЛЬНІ ГРУПИ І СОЦІАЛЬНА СТРУКТУРА СУСПІЛЬСТВА

1. Яка із властивостей не є індикатором приналежності до групи?:

1) самоідентифікація;

2) спосіб взаємодії;

3) спосіб виробництва.

2. Що не є ознаками соціальної зрілості групи?:

1) усвідомлення власних інтересів;

2) протиставлення групи іншим аналогічним групам та конкуренція з ними;

3) наявність визнаних в групі норм поведінки.

3. Основоположником теорії малих груп є:

1) Р. Мертон; 2) Е. Гіденс; 3) Ч. Кулі.

4. Соціальна група, в якій спілкування індивідів має особистісний характер, є:

1) малою; 2) середньою; 3) великою.

5. Соціальна група, в якій спілкування індивідів має не лише безпосередній, а й опосередкований, формальний характер, є:

1) малою; 2) середньою; 3) великою.

6. Якою соціальною групою є академічна група?:

1) великою; 2) середньою; 3) малою.

7. Якою соціальною групою є сім'я?:

1) великою; 2) середньою; 3) малою.

8. Якою соціальною групою є трудовий колектив університету?:

1) великою; 2) середньою; 3) малою.

9. Представники аутгрупи розглядаються індивідом як:

1) свої; 2) чужі; 3) не мої; 4) близькі.

10. Відносини в первинній групі носять:

1) особистісний характер;

2) неформальний характер;

3) формальний характер.

4) інструментальний (діловий) характер.

11. Квазігрупа характеризується:

1) спонтанністю виникнення;

2) стійкістю;

3) нестабільністю;

4) планомірністю виникнення.

12. Назвіть основоположника соціально-класової структури суспільства:

1) О.Конт; 2) К.Маркс; 3) Е.Дюркгейм.

13. Із наведених соціальних груп до середнього класу відносять:

1) лікарів;

2) акціонерів;

3) політичну еліту;

4) вчителів.

14. Назвіть позитивні функції соціальної нерівності:

1) регулююча;

2) виховна;

3) стимулююча;

4) функція соціалізації.

15. Абсолютна бідність – це:

1) такий стан, при якому індивід на свій дохід неспроможний задовольнити навіть базові потреби;

2) частина населення країни (як правило, вказана у відсотках) існує на межі бідності;

3) неможливість підтримувати рівень пристойного життя.

16. Відповідно до сучасних підходів суть соціальної нерівності полягає в:

1) тому, що меншість населення завжди володіє більшою частиною національного багатства;

2) неоднаковому доступі різних категорій населення до соціальних благ;

3) неоднаковому доступі різних категорій населення до засобів виробництва.

17. Хто такий маргінал?

1) прихильник радикальних політичних поглядів;

2) декласований елемент;

3) людина, яка покинула одну соціальну спільноту й не ввійшла в іншу.

18. Горизонтальна мобільність:

1) перехід індивіда або соціального об'єкта від однієї соціальної позиції до іншої, яка лежить на тому ж рівні;

2) *будь-який перехід індивіда або соціального об'єкта від однієї соціальної позиції до іншої;*

3) *перехід індивіда або соціального об'єкта із однієї соціальної верстви до іншої.*

ОСНОВНІ ЕТАПИ СТАНОВЛЕННЯ І РОЗВИТКУ СОЦІОЛОГІЧНОЇ ДУМКИ

1. О.Конт, Г.Спенсер, Е.Дюркгейм – це представники:

1) *класичного періоду в розвитку соціологічної думки;*

2) *некласичного періоду в розвитку соціології;*

3) *протосоціологічного періоду розвитку соціологічного знання.*

2. Які принципи із наведених лежать в основі класичного типу науковості?:

1) *соціологія повинна будуватися на зразок природничих „позитивних наук”;*

2) *методи соціологічного дослідження повинні бути точними і строгими;*

3) *соціологія повинна визнавати принципову протилежність законів природи і суспільства;*

4) *соціологія повинна визнавати необхідність існування двох типів наукового знання: наук про природу (природничих) і наук про культуру (гуманітарних).*

3. Яку стадію людського духу не виокремлював О.Конт?:

1) *природну; 2) метофізичну; 3) позитивну (наукову).*

4. Який тип соціальної організації, на думку О.Конта, відповідав позитивній стадії розумового розвитку?:

1) *феодалізм; 2) капіталізм; 3) соціалізм.*

5. Позитивне (наукове) знання базується:

- 1) на сукупності емпіричних даних;
- 2) на уможлядності;
- 3) на спостереженні і доведенні;
- 4) на ствердженні.

6. За Г. Спенсером, надорганічна еволюція з'явилась:

- 1) в результаті зміни космічних систем;
- 2) в результаті виникнення рослинного і тваринного світу;
- 3) в результаті появи людини і суспільства.

7. Як пропонував розглядати соціальні факти Е. Дюркгейм

- 1) як речі; 2) як процеси; 3) як структури.

8. Некласичний тип науковості соціологічного знання обґрунтували:

- 1) О. Конт; 2) Г. Зіммель; 3) М. Вебер; 4) Г. Спенсер.

9. Виберіть методологічні принципи, на які спирається неklasичний тип науковості:

1) соціальні явища підпорядковуються законам, які загальні для усієї дійсності. Немає ніяких специфічних соціальних законів;

2) соціологія повинна виходити із визнання принципової відмінності між соціальною теорією і дійсністю;

3) джерело соціальних фактів знаходиться в суспільстві, а не в мисленні і в поведінці індивідів;

4) інтелектуальна діяльність підпорядковується правилам формальної логіки і загальнолюдським цінностям.

10. Кого вважають засновником формальної соціології?:

- 1) М. Вебера; 2) Е. Дюркгейма; 3) Г. Зіммеля.

11. Як Г. Зіммель трактував історичну істину?:

- 1) як відображення історичної дійсності;
- 2) як результат людського розуміння;
- 3) як результат боротьби класів.

12. Хто був родоначальником „розуміючої соціології”?:

1) Т.Парсонс; 2) П.Бурд'є; 3) М.Вебер.

13. Який тип соціальної дії не розглядав М. Вебер?:

1) афективний; 2) ефективний; 3) цінніснораціональний.

14. Яка найважливіша характеристика соціальної дії, за М. Вебером?:

1) турбота про власну вигоду;

2) орієнтація на дію інших людей;

3) орієнтація на наслідки.

15. Який концептуальний напрям обґрунтували Дж. Мід і Г. Блумер?

1) структурно-функціональний напрям;

2) теорію символічного інтераціоналізму;

3) теорію соціального обміну.

СОЦІАЛЬНІ ІНСТИТУТИ

1. За типами суб'єктів соціальних зв'язків виокремлюють такі види соціальних зв'язків:

1) економічні; 2) міжособистісні; 3) міжгрупові; 4) формальні.

2. Який вислів найбільш точно відбиває сутність опосередкованих зв'язків?:

1) це зв'язки, які виникають внаслідок міжособистнісного спілкування індивідів;

2) це зв'язки, які здійснюються через посередництво інших індивідів, речових предметів, формальних та неформальних правил, які регламентують соціальну систему;

3) це зв'язки, які здійснюються через начальство.

3. Вага яких соціальних зв'язків збільшується по мірі розвитку, ускладнення соціальної системи?

1) безпосередніх; 2) опосередкованих; 3) двосторонніх.

4. Як називається система функцій, властивих окремим елементам соціального інституту?

- 1) *рольова структура інституту;*
- 2) *організація інституту;*
- 3) *розподіл функцій.*

5. Рольова структура соціального інституту носить характер:

- 1) *знеособлений;* 2) *особистісний;* 3) *надособистісний.*

6. Явище неефективного задоволення соціальним інститутом потреб, які викликали його появу, має назву:

- 1) *дисфункціональності;* 2) *деінституціоналізації;* 3) *деградації.*

7. Що означає поняття статусу в системі соціального інституту?:

- 1) *місце в ієрархії ролей, властивих інституту;*
- 2) *повага з боку індивідів, які задіяні у функціонуванні даного інституту;*
- 3) *зв'язки з позаінституціональними соціальними групами.*

8. Процес становлення соціальних інститутів має назву:

- 1) *функціоналізація суспільства;*
- 2) *інституціоналізація;*
- 3) *дезорганізація.*

9. Розпад соціальних інститутів називається:

- 1) *деінституціоналізацією;*
- 2) *дисфункціональністю;*
- 3) *деструкцією.*

10. Яке явище виступає проявом деградації суспільства?:

- 1) *становлення соціальних інститутів;*
- 2) *формалізація соціальних зв'язків;*
- 3) *розпад соціальних інститутів.*

11. Які явища можуть стати причинами розпаду соціального інституту?:

- 1) закріплення інституціональних ролей;
- 2) регламентація інституціональних норм;
- 3) зростання особистісного чинника рольової структури інституту;
- 4) надмірна статусна диференціація соціальних ролей.

12. Які соціальні процеси характерні для соціальних інститутів в період інтенсивної суспільної трансформації?:

- 1) формалізація соціальних інститутів;
- 2) зміна характеру потреб, які викликали існування інститутів;
- 3) персоналізація процесу управління інститутами;
- 4) деградація особистості.

13. Які з нижченаведених соціальних явищ являють собою соціальні інститути?:

- 1) КНУБА; 2) сім'я; 3) освіта; 4) „Київміськбуд”.

14. Які з наведених соціальних явищ являють собою економічні інститути?

- 1) „Київміськбуд”;
- 2) парламентаризм;
- 3) підприємство;
- 4) трудовий колектив.

15. Які з нижченаведених соціальних явищ являють собою політичні інститути?:

- 1) Міністерство регіонального розвитку та будівництва;
- 2) парламентаризм;
- 3) багатопартійність;
- 4) православна церква.

16. Які з явищ можуть призвести до нівелювання норм, за якими функціонує організація?:

- 1) формалізація норм;
- 2) різні вимоги керівництва до осіб з однаковим соціальним статусом;
- 3) недотримання норм більшістю членів організації;
- 4) диференціація соціальних ролей.

СОЦІАЛЬНІ КОНФЛІКТИ: ПОХОДЖЕННЯ ТА ШЛЯХИ РОЗВ'ЯЗАННЯ

1. Соціологія конфлікту вивчає:

- 1) соціальну природу та сутність конфліктів;*
- 2) типологію конфліктів та їх класифікацію;*
- 3) способи подолання та механізми управління конфліктами.*

2. Соціальний конфлікт – це:

- 1) збройне зіткнення;*
- 2) протистояння різних політичних сил;*
- 3) зіткнення різних соціальних суб'єктів.*

3. Хто з соціологів Нового часу є автором концепції антагоністичних та неантагоністичних конфліктів?:

- 1) О.Конт; 2) К.Маркс; 3) Г.Зіммель.*

4. Хто з соціологів є автором концепції багатостороннього соціального конфлікту?:

- 1) К.Маркс; 2) Г.Зіммель; 3) Р.Дарендорф.*

5. В рамках якого теоретичного напрямку соціології стверджується, що соціальний конфлікт – це аномалія в розвитку суспільства?:

- 1) символічний інтераціоналізм;*
- 2) конфліктологія;*
- 3) структурний функціоналізм.*

6. Хто з соціологів ХХ ст. розробив концепцію позитивних функцій соціальних конфліктів?:

- 1) Т.Парсонс; 2) Л.Козер; 3) П.Бурд'є.*

7. Назвіть автора твердження про те, що для перетворення конфлікту на реальність його треба виділити:

- 1) Т.Парсонс; 2) Л.Козер; 3) Р.Дарендорф.*

8. Конфлікти, які неможливо вирішити в рамках існуючої соціальної системи, називаються:

1) непримиренними; 2) антагоністичними; 3) неантагоністичним.

9. Яке з соціальних явищ стимулювало розробку Г.Зіммелем концепції тристороннього соціального конфлікту?

1) зростання чисельності соціальних груп;

2) демократизація сучасних йому держав;

3) бюрократизація механізму державного управління.

10. Який з конфліктів є потенційно найбільш гострим?

1) конфлікт цілей; 2) конфлікт ресурсів; 3) конфлікт цінностей.

11. До позитивних функцій конфліктів більшість соціологів відносить:

1) соціально-діагностичну;

2) соціального розвитку;

3) надлишково-витратну;

4) дестабілізуючу.

12. Участь у конфлікті сприяє консолідації людей, які захищають спільні інтереси, формуванню їх зацікавленості у співпраці, узгодженні та об'єднанні своїх зусиль. Про яку з функцій конфлікту йдеться?:

1) дестабілізуючу; 2) комунікативну; 3) інтегративну;

13. Конфлікти призводять до порушення соціальної рівноваги, громадського порядку, застосування насильницьких методів розв'язання існуючих проблем. Про яку з функцій конфліктів йдеться?:

1) інтегративну; 2) комунікативну; 3) дестабілізуючу.

14. Глобальні, регіональні, локальні конфлікти – це типологія конфліктів за:

1) способом розв'язання; 2) наслідками; 3) масштабами.

15. Конфлікти з приводу розподілу владних повноважень і позицій, розподілу ресурсів, цінностей та життєвих установок – це типологія конфліктів за:

1) способом розв'язання; 2) наслідками; 3) мотивацією.

16. Виокреміть види конфлікту за їхніми суб'єктами:

1) міжособистісний; 2) міжгруповий; 3) конфлікт цінностей; 4) довготривалий.

17. Стадія, на якій конфліктуючі сторони оцінюють свої ресурси, перш ніж зважитися на агресивні дії, чи відступати – це стадія:

1) зародження конфлікту; 2) передконфліктна стадія; 3) розвитку конфлікту.

18. Задоволення інтересів однієї з конфліктуючих сторін за рахунок іншої шляхом нав'язування їй вигідного для першої сторони рішення – це стратегія:

1) домінування; 2) співробітництва; 3) компромісу.

19. Відмова від боротьби однієї з конфліктуючих сторін за умов усвідомлення необхідності збереження добрих стосунків з опонентом або сильної залежності від нього, незначущості проблеми, з приводу якої виник конфлікт, загроза великих збитків у разі подальшого відстоювання своєї позиції – це тактика:

1) домінування; 2) співробітництва; 3) уникнення.

20. Умови виходу з конфлікту – сильна взаємозалежність сторін та важливість конструктивного рішення для них обох. Яка тактика виходу з конфлікту є доцільною?

1) співробітництва; 2) пристосування; 3) компромісу.

21. Умови виходу з конфлікту – запропоноване рішення є конструктивним, часу для переконування опонента обмаль. Яка із стратегій виходу з конфлікту є доцільною?

1) домінування; 2) співробітництва; 3) пристосування.

22. Шлях розв'язання конфліктів, за якого конфліктуючі сторони звертаються за вирішенням до третьої сторони, називається:

1) арбітражем; 2) посередництвом; 3) переговорами.

ЕКОНОМІЧНА СОЦІОЛОГІЯ

1. Економічна соціологія виникла:

1) у 90-х рр. XIX ст.;

1) на поч. 20-х рр. XX ст.;

2) в середині 50-х рр. XX ст.

2. Недооцінка якого фактору “чистою економікою” стимулювала появу економічної соціології?

1) людського фактору; 2) виробничого фактору; 3) політичного фактору

3. Чим обумовлені широкі пізнавальні можливості економічної соціології?

1) її синтезованістю; 2) її інтегральністю; 3) її вузьконаправленістю; 4) деперсоналізованою формою вивчення сфери економіки.

4. Яка із вказаних парадигм більш точно і повно розкриває точки стикування і взаємопроникнення економічної і соціальної сфер життя?

1) поведінкова; 2) економічного лібералізму; 3) історично-порівняльна

5. Особливість об'єкта економічної соціології полягає в тому, що:

1) вивчаються взаємозв'язки між економікою і суспільством;

2) досліджується окремо взята тенденція у сфері економіки та суспільства;

3) досліджуються механізми, які породжують і регулюють взаємозв'язки між економікою і суспільством.

6. До якого виду категорій економічної соціології можна віднести: *соціальний механізм розвитку економіки, економічна поведінка, економічна культура?*

1) до загальносоціологічних ;

2) до загальнонаукових ;

3) до специфічних;

7. Над обґрунтуванням предмета економічної соціології працювали такі вчені, як:

1) Р. Оуен; 2) Т. Парсонс; 3) К. Поланьї; 4) В. Зомбарт.

8. Хто розробив теорію соціальних інститутів та сформулював їхню роль у регулюванні економіки?

1) Е. Дюргейм; 2) М. Вебер; 3) О. Конт.

9. Кому належить теза про те, що економічна наука повинна стати наукою про поведінку людей щодо матеріальних засобів існування?

1) Т. Веблену; 2) Е. Дюргейму; 3) М. Веберу.

10. Хто із соціоекономістів одним із перших займався аналізом ролі довіри в економіці?

1) О. Конт; 2) Г. Спенсер; 3) Г. Зіммель

11. Економічна культура виконує такі функції:

1) захисну; 2) соціальної пам'яті; 3) критичну; 4) транслюючу.

12. У системі соціально-економічних відносин можна виокремити кілька великих груп, серед яких є:

1) комунікативні; 2) обмінні; 3) розподільчі; 4) формальні.

13. Поширеними видами соціально-економічної поведінки є:

1) демографічна; 2) маргінальна; 3) споживацька; 4) звичаєва.

14. Яка із видів поведінки суб'єктів економічних відносин особливо впливає на дострокові прогнози ринкової ситуації?

1) демографічна; 2) професійно-трудова; 3) споживацька

15. Відповідно до основних типів власності розрізняють такі економічні інтереси:

1) *індивідуальні*; 2) *політичні*; 3) *суспільні*; 4) *емпіричні*.

16. Хто висловив думку про те, що більшість українських вчених-економістів ХІХ–поч. ХХ ст. розглядали „практичні проблеми економіки в тісній єдності з системою певних соціальних цінностей”?

1) *Т.Веблен*; 2) *М.Вебер*; 3) *Й. Шумпетер*.

17. У соціальній мобільності сучасної України виділяється структурна складова, яка характеризується збільшенням кількісних груп, зайнятих у:

1) *виробничих галузях промисловості*;

2) *сільському господарстві*;

3) *сфері інформаційних і консультативних послуг*.

18. Низька ефективність економічних реформ, які проводяться українським урядом, обумовлена в першу чергу: 1) *неорієнтованістю соціальних реформ на соціально-психологічну реакцію населення*; 2) *фінансовими труднощами*; 3) *політичною кризою*.

СОЦІОЛОГІЯ ПРАЦІ

1. Соціологія праці це:

1) *спеціальна соціологічна теорія*;

2) *галузева соціологічна теорія*;

3) *одна з парадигм теоретичної соціології*.

2. Що розуміють під соціологією праці?:

1) *система знань*;

2) *науковий напрямок*;

3) *галузь соціології*.

3. Що є предметом соціології праці?:

- 1) економічні механізми підвищення ефективності праці;
 - 2) соціально-трудові відносини у сфері праці;
 - 3) розвиток особистості.
4. Який метод використовується для аналізу робочих дій?:
- 1) хронометраж;
 - 2) біографічний метод;
 - 3) метод композиції.
5. Що являє собою функція організації праці і заробітної плати?:
- 1) організація колективів;
 - 2) контроль за працею і заробітною платою;
 - 3) використання робочої сили.
6. Соціально-психологічний клімат трудового колективу – це:
- 1) зовнішні умови функціонування організації;
 - 2) суперечності всередині колективів і виробничих організацій;
 - 3) домінуючий і відносно стійкий психічний настрій колективу.
7. Що розуміють під трудовою поведінкою?:
- 1) спосіб життя;
 - 2) свідомо регульований комплекс дій і вчинків працівників;
 - 3) уміння поводити себе згідно з правилами.
8. Вкажіть фактори "мотивації" праці у теорії Ф.Херцберга:
- 1) просування по службі;
 - 2) міжособистісні стосунки;
 - 3) відповідальність за власні дії;
 - 4) прийняття управлінського рішення.
9. Хто з наведених вчених є автором концепції „збагачення праці”?:
- 1) Ф.Тейлор; 2) Ф. Херцберг; 3) М. Вебер.
10. Який тип комунікативної сітки сприяє більшому задоволенню працівників під час виконання спільних завдань?:
- 1) ланцюг; 2) коло; 3) штурвал?.

11. Трудовий колектив як соціальна група є об'єктом вивчення:
1) мікросоціології; 2) макросоціології; 3) мезосоціології.

СОЦІОЛОГІЯ УПРАВЛІННЯ

1. Що розуміється під соціологією управління?:
1) система знань; 2) науковий напрямок; 3) галузь соціології.
2. Представник класичної школи організації управління:
1) Ф.Тейлор; 2) Е.Мейо; 3) А.Маслоу.
3. Представник школи людських відносин:
1) А.Файоль; 2) Е.Мейо; 3) М.Вебер.
4. Представник емпіричної школи:
1) Л.Гьюлика; 2) М. Вебер; 3) А.Маслоу.
5. Представник нової школи теорії управління:
1) Р.Лайкерт; 2) Д.Макгрегор; 3) Ф.Херцберг.
6. Що розуміється під законами управління?:
1) загальні, об'єктивні зв'язки явищ;
2) наукові положення;
3) норми і нормативи в управлінні.
7. Що розуміється під закономірностями управління?:
1) суттєві, стійкі зв'язки у процесі управління;
2) тенденції в управлінні;
3) шляхи розвитку управління.
8. Що розуміється під принципами управління?
1) сукупність правил, положень науки управління;
2) нормативні акти;
3) умови управління.
9. Що являє собою об'єкт соціології управління?
1) реально існуючі колективи;

- 2) *системи управління;*
- 3) *діяльність підприємства.*
10. Що являє собою предмет соціології управління?:
- 1) *процеси управління;*
- 2) *явища управління;*
- 3) *управлінські відносини.*
11. Що розуміється під системою управління?:
- 1) *структура і діяльність;*
- 2) *стан об'єкта;*
- 3) *сукупність і єдність елементів.*
12. Що являє собою організація управління?:
- 1) *організаційна побудова колективу;*
- 2) *організаційна структура апарату управління;*
- 3) *організація процесу управління.*
13. Що розуміється під апаратом управління?:
- 1) *суб'єкт управління;*
- 2) *працівники, які зайняті управлінською працею;*
- 3) *управлінський персонал.*
14. Що розуміється під управлінською працею?:
- 1) *доцільна діяльність апарату управління;*
- 2) *виконання професійних обов'язків;*
- 3) *затрата розумових зусиль.*
15. Хто такий керівник?:
- 1) *особа, яка очолює колектив;*
- 2) *відповідна посада;*
- 3) *той, хто приймає управлінські рішення.*
16. Що розуміється під процесом управління?:
- 1) *сукупність управлінських операцій;*
- 2) *організація діяльності;*

3) *сукупність функцій управління.*

17. Що розуміється під функціями управління?:

1) *вид діяльності; 2) виконання конкретної роботи; 3) сукупність управлінських операцій;*

18. Що являє собою функція обліку і контролю?:

1) *обрахунок наявності і руху ресурсів;*

2) *відомості про стан і процеси;*

3) *перевірка стану і результатів діяльності.*

19. Що розуміється під управлінською інформацією?:

1) *сукупність відомостей про управлінську діяльність;*

2) *дані про процеси;*

3) *характеристики діяльності.*

20. Що являє собою прийняття рішення?:

1) *доведення завдань до конкретних виконавців;*

2) *розпорядження керівника;*

3) *поставлена ціль.*

21. Що розуміється під ефективністю управлінських рішень?:

1) *визначення результативності управлінських рішень;*

2) *встановлення доходів і затрат від здійснення діяльності;*

3) *доцільність управлінських заходів.*

СОЦІОЛОГІЯ ПОЛІТИКИ

1. Що означає поняття легітимності влади?:

1) *законність влади;*

2) *переконаність підвладних у законності влади;*

3) *порядність влади.*

2. Харизма – це:

1) *особливий дар, який має людина, що володіє владою;*

2) *ритуал вступу людини на владну посаду;*

3) *професійний одяг представників суддівських органів влади.*

3. Як називається тип легітимності, який виник внаслідок віри підвладних в фахові якості тих, хто має владу?

1) *демократична; 2) харизматична; 3) технократична.*

4. Як називається тип легітимності влади, яка узгоджується з уявленнями підвладних про бажаний соціальний порядок?:

1) *технократична; 2) ідеологічна; 3) харизматична.*

5. Однією з важливих функцій груп інтересів за Г. Алмондом є артикуляція інтересів. Артикуляція інтересів – це:

1) *узгодження інтересів;*

2) *мобілізація інтересів;*

3) *перетворення масових вимог у чіткі формулювання та гасла.*

6. Однією з важливих функцій партій є агрегування соціальних інтересів. Агрегування інтересів – це:

1) *узгодження інтересів;*

2) *мобілізація інтересів;*

3) *перетворення масових вимог у чіткі формулювання та гасла.*

7. Яке міркування є правильним?:

1) *всі партії висувують мету – боротьбу за державну владу;*

2) *всі партії мають колективне фіксоване членство;*

3) *всі партії беруть участь у виборах до парламенту.*

8. Якою є основна функція таких громадських організацій як профспілки?:

1) *соціальний захист працівників;*

2) *протидія роботодавцям;*

3) *боротьба з урядом.*

9. Як називається ухиляння від голосування на виборах?:

1) *абсентеїзм; 2) пасивність; 3) байдужість.*

10. Виокреміть ознаки держави як головного інституту політичної системи:

- 1) парламентська республіка;
- 2) видання законів;
- 3) символи (герб, прапор, гімн), податкова система;
- 4) багатопартійність.

11. Виокреміть прерогативні ознаки держави як головного інституту політичної системи:

- 1) територія;
- 2) політична опозиція;
- 3) посада Президента;
- 4) монополія на легальне застосування примусу.

12. Як називається форма державного правління, за якої вища державна влада успадковується?:

- 1) республіка;
- 2) монархія;
- 3) федерація.

13. Як називається форма державного правління, за якої вищі органи державної влади обираються?:

- 1) демократія;
- 2) монархія;
- 3) республіка.

14. Як називається вид демократії, за якого політичні рішення ухвалюються на основі безпосереднього виявлення волі та думки громадян (вибори, референдуми, мітинги)?:

- 1) пряма;
- 2) представницька;
- 3) безмежна.

15. Як називається вид демократії, за якого політичні рішення ухвалюються повноважними представниками громадян (наприклад, у парламенті)?:

- 1) пряма;
- 2) інституційна;
- 3) представницька.

16. Як пояснює феномен політичного лідерства „теорія рис”?:

- 1) внутрішньо властивими лідеру якостями;
- 2) лідерство – продукт певної соціально-політичної ситуації;
- 3) вмінні виразити інтереси виборців, задовольнити їх потреби.

17. Як пояснює феномен політичного лідерства теорія лідера як виразника інтересів?:

- 1) внутрішньо властивими лідеру якостями;
- 2) вмінні адекватно представити на політичній арені потреби виборців, сприяти задоволенню їх потреб;
- 3) лідерство – продукт певної соціально-політичної ситуації.

18. Яка система рекрутування політичних лідерів більш властива демократичним країнам?: 1) антрепренерська; 2) гільдійна; 3) професійна

19. З наведених нижче термінів виділіть 2 складові політичної свідомості:

1) політичні доктрини;	3) політичні емоції;
2) політичні інтереси;	4) політичні партії.

СОЦІОЛОГІЯ СІМ'Ї ТА ШЛЮБУ

1. Соціологічна наука зосереджує увагу на внутрішньому світі сім'ї, коли розглядає сім'ю:

- 1) як малу соціальну групу;
- 2) як соціальний інститут;
- 3) як історично конкретну систему взаємин між чоловіком і жінкою, між батьками і дітьми.

2. Соціологічна наука зосереджує увагу на зовнішніх зв'язках сім'ї, коли розглядає сім'ю:

- 1) як малу соціальну групу;
- 2) як соціальний інститут;
- 3) як історично конкретну систему взаємин між чоловіком і жінкою, між батьками і дітьми.

3. Сім'я з одним чоловіком та кількома дружинами називається:

- 1) полігінією; 2) поліандрією; 3) моногамною.

- 1) *традиційного суспільства;*
- 2) *індустріального суспільства;*
- 3) *постіндустріального суспільства.*

14. Батьківська сім'я виступає в сучасному суспільстві як домінуючий агент соціалізації на:

- 1) *всіх етапах соціалізації;*
- 2) *ранніх етапах соціалізації;*
- 3) *на етапі ресоціалізації.*

15. Соціально гетерогенні сім'ї є більш поширеними в суспільствах із стратифікаційними системами:

- 1) *закритого типу;* 2) *відкритого типу;* 3) *немає значення.*

16. Соціально гомогенні сім'ї є більш поширеними в суспільствах із стратифікаційними системами:

- 1) *закритого типу;* 2) *відкритого типу;* 3) *немає значення.*

ЕТНОСОЦІОЛОГІЯ

1. Назвіть представників примордіалістської школи в етносоціології:

- 1) *Е.Сміт;* 3) *Ю.Бромлей;*
- 2) *Е.Геллнер;* 4) *Б.Андерсон.*

2. Назвіть представників інструменталістської школи в етносоціології:

- 1) *Е.Сміт;* 2) *Е.Геллнер;* 3) *Б.Андерсон;* 4) *Л.Гумільов.*

3. Хто з наведених вчених та громадських діячів відстоював історико-економічну теорію нації?:

- 1) *К.Каутський;* 2) *Е.Ренан;* 3) *Б.Бауер.*

4. Хто з наведених вчених та громадських діячів відстоював психологічну теорію нації?:

- 1) *Е.Ренан;* 2) *Б.Бауер;* 3) *Е.Сміт.*

5. Хто з наведених вчених та громадських діячів відстоював культурологічну теорію нації?:

1) *К.Каутський*; 2) *Б.Бауер*; 3) *Е.Сміт*.

6. Хто є автором тези про нації як політизовані етнічності?: 1) *Е.Сміт*; 2) *Ю.Бромлей*; 3) *М.Грушевський*.

7. Як називається політика фізичного знищення представників певного етносу?:

1) *етноцид*; 2) *геноцид*; 3) *лінгвоцид*.

8. Як називається політика знищення культурної основи етносу?:

1) *етноцид*; 2) *геноцид*; 3) *лінгвоцид*.

9. Як називається політика знищення мови етносу?:

1) *етноцид*; 2) *геноцид*; 3) *лінгвоцид*.

10. Як називається поглинання однією етнічною групою іншої:

1) *асиміляція*; 2) *геноцид*; 3) *інтеграція*.

11. Як називається ізоляція однієї етнічної групи від інших?:

1) *геноцид*; 2) *інтеграція*; 3) *сегрегація*.

13. Як називається рівноправне об'єднання етнічних груп?:

1) *асиміляція*; 2) *інтеграція*; 3) *сегрегація*.

14. Яка з наведених груп в Україні є етнічною групою?:

1) *українці*; 2) *гуцули*; 3) *кримські татари*.

15. До групи яких націй відноситься українська нація за класифікацією Крейчі-Вілімські?:

1) *етнічних*; 2) *політичних*; 3) *повномасштабних*.

СОЦІОЛОГІЯ КУЛЬТУРИ

1. Основні засади соціології культури розробляли і формулювали:

1) *Е. Бьорк*; 2) *Ф. Енгельс*; 3) *П. Сорокін*; 4) *Е.Дюркгейм*

2. Ключовими поняттями соціології культури є:

1) сегрегація; 2) цивілізація; 3) етноцентризм; 4) інституціоналізація.

3. Головні ознаки культури полягають у тому, що вона:

1) є статичною;

1) передається біологічно;

2) засвоюється за допомогою комунікації;

3) надає відчуття належності до ширших спільнот.

4. З огляду на особливості окремих соціальних груп розрізняють такі різновиди культури суспільства:

1) елітарна; 2) контркультура; 3) народна; 4) домінантна.

5. Сучасна соціологія розуміє поняття "цивілізація" як:

1) суспільство з певною сукупністю цінностей, збагачуваних в процесі соціального і культурного прогресу;

1) частина культури;

2) рівень розвитку культури суспільства.

6. Культурний релятивізм характеризується прагненням:

1) оцінювати інші культури з позицій своєї власної культури;

1) зрозуміти культуру на основі її власних цінностей;

2) розглядати культуру власного народу у якості загального еталону;

3) осягнути культуру в її власному контексті і, як єдине ціле.

7. Культура, як суспільний феномен, забезпечує збереження відносної цілісності суспільства. Про яку функцію культури йдеться?:

1) світоглядну (гносеологічну);

1) регулятивну;

2) експресивну.

8. Більшість соціологів розташовує на горизонталі соціального простору такі складові культурної статистики:

1) мова; 2) суперкультура; 3) поняття; 4) контркультура.

9. Серед перерахованих визначень найбільш широким є поняття:

1) *духовне життя*; 2) *духовна культура*; 3) *суспільна свідомість*

10. Автором багатовимірної парадигми, в якій синтезовано статику і культурну динаміку, є: 1) *О.Конт*; 2) *Г.Спенсер*; 3) *Р.Мертон*

СОЦІОЛОГІЯ АРХІТЕКТУРИ І МІСТА

1. Попит на соціологію архітектури як складову соціологічної науки виник :

1) *у Стародавні часи*; 2) *у XVIII ст.* ; 3) *на зламі XIX-XX ст.*

2. Який із вказаних факторів в першу чергу викликав інтерес соціологів до соціального простору та ландшафтної архітектури?

1) *формування громадянського суспільства* ; 2) *інтенсивна урбанізація*; 3) *глобалізаційні процеси у світі*

3. Соціологічні дослідження якого вченого поклали початок емансипації соціології архітектури?

1) *Г.Спенсера*; 2) *Г.Зіммеля*; 3) *Е.Дюркгейма*

4. Хто висловив думку про те, що в архітектурі поєднуються сучасність, минуле і майбутнє?

1) *Е.Блох* ; 2) *Н.Еліас*; 3) *В.Беньямін*

5. Кому належить ідея про те, що архітектура створюється переважно для внутрішнього упорядкування і тотального контролю?

1) *О.Конту* ; 2) *М.Фуко*; 3) *Г.Зіммелю*

6. Назвіть автора теоретичної концепції соціології архітектури , в якій прослідковується рух трьох типів культур: ідеаціональної, чуттєвої, ідеальної:

1) *М.Фуко*; 2) *Д.Бекман*; 3) *П.Сорокін*

7. Найяскравішим зразком ідеаціональної архітектури П.Сорокін вважав: 1) *Софійський собор у Константинополі*; 2) *Парфенон (Vст. до н.е.)*; 3) *споруди бароко*

8. Які національні соціологічні школи є сьогодні провідними в галузі соціології архітектури?

1) німецька; 2) французька; 3) американська; 4) італійська

9. Який із соціологічних підходів до аналізу соціології архітектури розглядає архітектуру як систему знаків?

1) інституційний; 2) структуралістський; 3) філософсько антропологічний

10. Соціологія міста як галузь соціології сформувалась:

1) в 90-х рр. XIX ст.; 2) в 20-30-х рр. XX ст.; 3) соціології, як соціологія міста, вперше почали проводити представники Чиказької школи:

1) М. Вебер; 2) Е. Геллнер; 3) Р. Парк; 4) Р. Маккензі.

11. До категоріального апарату соціології міста відносяться такі поняття як:

1) поселенська структура;

1) легітимність;

2) субурбанізація;

3) етноцентризм.

12. Місту, як типу поселення, притаманні такі ознаки:

1) поглиблена соціальна стратифікація;

1) малочисельність видів трудової діяльності;

2) висока концентрація населення;

3) слабка трудова мобільність.

13. До найважливіших соціальних процесів, пов'язаних з містом належать:

1) урбанізація; 2) деліквентність; 3) патерналізм; 4) міграція.

14. Злиття міст та інших населених пунктів у суцільне міське поселення має назву:

1) диспозиція; 2) дистанція; 3) агломерація.

15. До містоутворюючих підсистем, взаємодія яких визначає стійкість міста належать:

1) демографічна; 2) прогностична; 3) технічна; 4) емпірична.

16. Специфічна особливість соціального прогнозування полягає у тому, що воно:

1) має директивний характер;

2) має тісний взаємозв'язок між передбаченням і попередженням, який здатний призводити до самоздійснення;

3) передбачає вирішення проблем майбутнього.

17. Вперше термін "соціальне планування" був використаний у:

1) економічній програмі Т. Рузвельта "Новий курс";

1) праці К. Маркса "Капітал";

2) праці М. Вебера "Протестантська етика і дух капіталізму".

18. У західній соціології усі міські соціальні рухи, що об'єднують мешканців міст у боротьбі за задоволення їх нагальних проблем, мають загальну назву:

1) "промені світла"; 2) "власні справи"; 3) "коріння трави".

СОЦІАЛЬНА ЕКОЛОГІЯ

1. Хто вперше запровадив термін «екологія»?:

1) М. Вебер; 2) Аристотель; 3) Е. Геккель.

2. Хто вперше ввів термін „соціальна екологія”, трактуючи її як науку про вплив міського середовища на формування індивіда?

1) Р. Мертон; 2) Т. Марш; 3) Р. Парк.

3. Під впливом діяльності яких організацій соціальна екологія (екосоціологія) дістала ще одну назву „інвайроментальна соціологія”?

1) під впливом діяльності Римського Клубу;

2) під впливом Всесвітньої Федерації Просвітницьких організацій (ВСПР);

3) під впливом ООН,

4) під впливом Ради Соціальних наук (МРСН).

4. Офіційне інституювання соціальної екології (екосоціології) як наукової дисципліни почалося:

1) у 60-х роках ХХ ст.; 2) у кінці ХІХ – поч. ХХ ст.; 3) в 30-ті роки ХХ ст.

5. Які із вказаних методів дослідження соціальної екології використовує найбільш широко ?:

1) історичний; 2) системний; 3) культурологічний.

6. В працях яких давньогрецьких філософів вперше порушувалося питання екологічного змісту?:

1) Аристотеля; 2) Платона; 3) Демокрита; 4) Теофраста.

7. Хто обґрунтував мораль ненасильницького відношення людини до природи?:

1) Л. Толстой; 2) Т. Мальтус; 3) М. Ганді; 4) Г. Спенсер.

8. Хто ввів так звані закони спадної родючості землі та зростання народонаселення ?:

1) Г. Спенсер; 2) Т. Мальтус; 3) О. Конт.

9. Хто запропонував принцип „піраміди цивілізації” (структура суспільства) в 1995 р.?:

1) Ю. Якове; 2) А. Крешера; 3) Д. Менделєєв.

10. Хто теоретично обґрунтував ідею коеволюційного шляху розвитку суспільства?:

2) В. Вернадський; 2) Л. Гумільов; 3) Т. Мальтус.

11. Коеволюційний напрям розвитку суспільства передбачає:

1) перетворення природи людиною;

2) адаптацію людини до природи;

3) *необмеженість людини і суспільства у відношенні до природи.*

12. Що стало основною причиною сучасної глобальної екологічної кризи, яка має тенденції переростання у світову катастрофу?:

1) *вичерпаність джерел харчування;*

2) *хижацьке споживання природних ресурсів;*

3) *суперіндустріалізація, суперспоживання.*

13. Виокреміть основні риси, які характеризують антропоцентричну екологічну культуру:

1) *раціональність;*

2) *ненасильницьке ставлення людини до природи;*

3) *домінування людини над природою;*

4) *гармонійне співвідношення людини і природи.*

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. *Барвінський А.О.* Соціологія. Курс лекцій для студентів вищих навчальних закладів. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 328 с.

2. *Вильковский М.* Социология архитектуры / *Вильковский М.*- М.:Фонд «Русский авангард», 2010.- 592 с.

3. *Гіденс Е.* Соціологія. – К.: Основи, 1999. – 726 с.

4. *Городяненко В. Г.* Социологический практикум: Учебно-методическое пособие. – К.: Издательский центр „Академия”, 1999. – 160 с. (Альма-матер).

5. *Дворецька Г.В.* Соціологія: Навчальний посібник. – К.: КНЕУ, 1999. – 340 с.

6. *Жуленьова О.* Культурні універсалії: інваріантність та еквівалентність і їхня роль у реалізації крос-національних досліджень // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. --№3, 2013. --С.139-149

7. Лукашевич М. П., Туленков МВ. Базовий курс: Підручник. – К.: Каравелла, 2005. – 312 с.
8. Лукашевич М.П. Соціологія: Підручник для дистанційного навчання / М.П. Лукашевич, М.В. Туленков, А.В. Грищук. – К.: Університет „Україна”, 2005. – 337с.
9. Марценюк Т.О. Гендер для всіх. Виклик стереотипам / Тамара Марценюк. --К.: Основи, 2017. -- 256 с
10. Павліченко П. Я, Литвиненко Д. А. Соціологія: Навчальний посібник. – К.: Лібра, 2000. – 256 с.
11. Паніна Н.В. Технологія соціологічного дослідження: Курс лекцій. – К.: Наукова думка. – 1996. – 232 с.
12. Перегуда Є.В. Соціологія: навчальний посібник / Є.В.Перегуда та ін.--К.: КНУБА,2013.-- 148с.
13. Пірен М.І. Загальна соціологія: підруч. для студ. вищ. навч. закл./М.І.Пірен.--К.:ДП “Видавничий дім “Персонал”,2014.--478с
14. Практикум з соціології: Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти / за ред. В.М. Пічі. – Львів: Новий Світ. 2007. – 368с.
15. Примуш М.В. Загальна соціологія: Навчальний посібник.–К.: ВД „Професіонал”, 2004. – 592 с.
16. Радугин А. А., Радугин К.А. Социология: Курс лекций. – М.: Владос, 1995. – 192 с.
17. Сірий Є.В. Соціологія: загальна теорія, історія розвитку спеціальні та галузеві теорії: Навч. посібник.–К.: Атіка, 2004.–480 с.
18. Смелзер Н. Социология. – М.: Феникс, 1994. – 688 с.
19. Соціологія: Підручник / за ред. В.Г. Городяненка. – К.: ВЦ „Академія”, 2008.–544 с.
20. Социология: Учебное пособие / под ред. П.С. Емшина, Д.З. Мутагирова, Н.Г. Скворцова. – СПб, Питер, 2004. – 400 с.

21. *Соціологія*: Навч. посіб. / за ред. С.О. Макєєва – 2-е вид., випр. і доп. – К.: Т-во „Знання, КОО”, 2003. – 455 с.
22. *Соціологія*. Курс лекцій. Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти / за ред. В.М. Пічі. – Друге вид. випралоно і доп. – Львів „Новий світ–2000”, 2002. – 317 с.
23. *Соціологія*: Підручник / за заг. ред. В.П. Андрущенко, М.І Горлача. – Х.; – К., 1998. – 520 с.
24. *Соціологія*: Підручник / Н. П. Осипова, В.Д. Воднік, Г.П. Клімова та ін.; За ред. Н.П. Осипової. – К.: Юрінком Інтер, 2003. – 336 с.
25. *Українське суспільство 1992-2012. Стан та динаміка змін. Соціологічний моніторинг* / За ред. д.е.н. В.Ворони, д.с.н. М.Шульги. - К.: Ін-т соціології НАН України, 2012. - 660 с.
26. *Фролов С. С.* Социология: Учебник для высших учебных заведений. – М.: Издательская корпорация „Логос”, 1997. – 360 с.
27. *Юрій М.Ф.* Соціологія. – К.: Дакор 2009. – 288 с.
28. *Ядов В.А.* Стратегия социологического исследования. Описание, объяснения, понимание социальной реальности. – М.: Добросовет, Книжный дом «Университет». – 1998. – 596 с.

Навчально-методичне видання

СОЦІОЛОГІЯ

Тестові контрольні завдання
для студентів усіх спеціальностей

Укладачі: **ПЕРЕГУДА** Євген Вікторович
АВДЄЄНКО Олена Дмитрівна
ДЬОМКІН Петро Олексійович
СЕМКО Вадим Леонідович
БАБИЧ Віктор Вікторович